

РЕАЛІЗАЦІЯ КЛАСТЕРНОЇ ПОЛІТИКИ ПРИ ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЇ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ РЕГІОНУ

**ЛІТВІНОВ Д.О., АСПІРАНТ, ПЕЧКА С.С., АСПІРАНТ*,
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Теорія кластеризації економіки дає можливість розв'язати багато нагальних питань, зокрема: забезпечити підвищення інвестиційної привабливості території, удосконалити кадрове забезпечення, підвищити рівень доходів та зайнятості місцевого населення, покращити економічні показники діяльності та збільшити обсяги надходження податків до бюджетів всіх рівнів.

Для успішної реалізації кластерної політики в агросекторі регіону необхідне єдине стратегічне бачення регіональної аграрної політики на всіх рівнях влади [1].

Нині відомі різні моделі структурування виробничо-економічних систем та їх складових, зокрема: секторальний, територіальний, мережевий та інші. Кластерна модель є відносно новою перспективною моделлю структурування виробничо-економічної. Кластерна модель, зокрема, визначає методи побудови мережевих відносин між підприємствами, які відносяться до однієї або кількох сфер/секторів та діють на обмеженій території, що дає змогу використовувати переваги цих підприємств та регіональної господарської системи загалом. Це і робить кластерну модель дієвою у вирішенні завдання формування і підвищення валового регіонального продукту.

Аграрний регіональний кластер являє собою інтегровану виробничо-господарську структуру, для якої характерними є територіальна організація, принадлежність її складових, тобто підприємств-учасників до одного сектору, або пов'язаних видів діяльності, взаємодія учасників у процесі розвитку агросфери регіону [2].

На наш погляд, доцільним є виокремлення аграрних регіональних кластерів за часом їх діяльності: довгострокові, тобто стабільно функціонуючі та тимчасові – створені для реалізації проектних завдань. Довгострокові кластери здатні зіграти найбільшу

* Науковий керівник – Лагодінсько В.В. д.е.н., професор

роль у розвитку секторів агросфери, господарства та території регіону в цілому.

У діяльності довгостроково функціонуючих аграрних регіональних кластерів доцільно виділити певні стадії їх життєвого циклу, відповідно до яких визначаються особливості взаємодії учасників кластера, роль органів влади, фактори та внутрішні механізми [3].

Сутність кластерної моделі, як механізму формування стратегії диверсифікації діяльності підприємств аграрного сектору регіону, є органічне поєднання інтересів, переваг та зисків від місцевозташування на одній території різних суб'єктів, які пов'язані господарськими відносинами у конкретній (або декількох) галузей аграрного сектору.

Особливістю галузевого регіонального кластера, що зумовлює його відмінність від інших форм організації інтегрованих територіальних виробничих структур, є те, що у створенні кластера велика роль належить органам влади як організатора та учасника кластерної структури. Органи влади, зокрема, виконують роль гаранта реалізації проектів розвитку кластера, які мають важливе значення для розвитку господарства регіону в цілому. Інші форми організації інтегрованих територіальних структур не передбачають участі органів влади.

Аграрний регіональний кластер є інтегрованою виробничуою мережевою структурою, яка здійснює діяльність на основі сформованого організаційно-економічного механізму. Цей механізм у кожному випадку має індивідуальну структуру та інструменти роботи. Але він повинен створити необхідні умови для ефективного функціонування аграрного кластера.

Обов'язковими умовами створення аграрного регіонального кластера є:

- спеціалізація діяльності, яка визначається сектором або сукупністю пов'язаних видів економічної діяльності;
- наявність налагоджених кооперативних зв'язків між суб'єктами, що входять до структури кластера;
- єдина інформаційно-комунікаційна система кластера.

Для забезпечення ефективної діяльності кластера необхідна підтримка з боку регіональних органів влади, особливо на перших етапах створення та розвитку, що позитивно відобразиться на рівні його інвестиційної привабливості, дасть змогу сформувати стартові інвестиційні ресурси. Органи влади повинні сприяти розвитку

кластера шляхом надання податкових пільг для його підприємств-учасників, надання фінансової підтримки з бюджету, особливо для реалізації інноваційних проектів, надання держзамовень на виробництво аграрної продукції, координації дій учасників кластера, особливо на початкових етапах його існування.

Література.

1. Лагодієнко В.В. Вплив інтенсифікації виробництва з інноваційною основою на особливості структурних змін аграрного виробництва. Бізнес-Навігатор: науково-виробничий журнал Міжнародного університету бізнесу і права. Херсон. 2013. №1(30). С. 255-259.
2. Ужва А.М. Стадій розвиток аграрного бізнесу сільськогосподарських товаровиробників регіону: теорія, методологія, практика: монографія. Миколаїв: ФОП Швець В. М., 2017. 348 с.
3. Olena Martyniuk, Olga Vitvitskaya, Volodymyr Lagodiienko, Iryna Krupitsa. Formation of an innovative concept of management on the basis of reconstruction of genetic algorithm of management technology. Periodicals of Engineering and Natural Sciences. Vol.7, No.2, August 2019, pp.487-499.

ОСОБЛИВОСТІ ТОВАРНОЇ ПОЛІТИКИ В СУЧASNOMU БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ

МЕЖЕНИНА А.О., СТУДЕНТКА,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМ. П. ВАСИЛЕНКА*

Фінансовий стан справ підприємства, у будь якому секторі економіки, в багатьох аспектах, залежить від розвитку товарної політики цього суб'єкта господарювання. Саме товарна політика сьогодні виступає ключовим елементом у прийнятті ефективних маркетингових рішень, на основі яких в подальшому приймаються й інші рішення, які пов'язані з закупівлею товару, політикою просування продукції підприємства на ринок, каналами реалізації тощо [1]. У процесі своєї діяльності підприємство не може розглядати товарну політику, як окремий елемент. Як свідчать дослідження, у процесі практичної діяльності, деякі компанії цілісно не реалізують товарну політику, перш за все, через помилки, які допускають топ-менеджери у процесі управління компанією. Організація ефективності товарної

* Науковий керівник – Ткаченко С.Є. к.е.н., доцент